

Alžběta Ambrožová

***A Lover's Complaint*: Shakespearova narativní báseň ve čtyřech českých překladech**

Oponentský posudek diplomové práce

Předložená diplomová práce představuje důkladnou, detailní analýzu čtyř dosud existujících překladů shakespeareovského dubia *A Lover's Complaint* (Milenčin nářek), tj. verze Antonína Klášterského, Jarmily Urbánkové, Jiřího Joska a Martina Hilského. Práce je velice dobře, logicky strukturovaná: nejprve si obsírně všímá základních otázek týkajících se díla samého, tedy především kritických postojů k otázce autorství, doby vzniku a vůbec umělecké hodnoty básně, zejména v kontextu shakespeareovského kánonu; teprve poté přistupuje k problematice ohlasu básně v českém kulturním prostředí a k analýze překladatelských (a interpretačních) postupů zmíněných tří překladatelů.

Výklad v první kapitole se opírá především o informace získané z publikace editorky Shirley Sharon-Zisserové "*A Lover's Complaint*": *Suffering Ecstasy* (2006), ojedinele doplňované o poznatky načerpané z jiných pramenů. Toto spolehnutí víceméně na jeden zásadní zdroj informací ani tolik nevádí, neboť tu jde pouze o úvod k práci, jejíž těžiště leží jinde, v mnohem samostatnější autorčině práci s textem, nicméně zřejmě v důsledku tohoto úzkého pramenného záběru postrádáme mezi argumenty o možné době vzniku básně jeden poměrně známý (i když sotva udržitelný) spekulativní dohad, že Shakespeare psal své básně zejména v době, kdy byla londýnská divadla zavřena kvůli morové epidemii, neboť jinak by při své dramatické, organizační a okrajově i herecké vytíženosti neměl na prokomponovanější narativní skladby čas.

Je však nutno konstatovat, že až na takové drobnosti podává práce velmi poctivě detailní a relevantní přehled jak historie básně v obou kulturních prostředích, tak překladatelských a tvůrčích koncepcí čtyř českých překladatelů. Tedy v zásadě vše kontextuálně potřebné k hlubší analýze textů. Následující rozborové pasáže pak považuji za skutečně hodnotný kulturní přínos diplomové práce. Diplomantka s neobyčejným citem zkoumá sémantická pole genderové problematiky, mužských postav mladého svůdce a starého pastýře-posluchače, významové dvojlomnosti jako charakteristického rysu narace a některých dalších aspektů z hlediska jejich řešení v jednotlivých překladech. Tím dospívá k charakteristice rozdílných překladatelských pojetí, charakteristice, která je založena nikoli na povrchním dojmu, ale vskutku citlivé, hluboké analýze. Číst tyto pasáže přináší nesporné potěšení. Pokud se vyskytne nutnost korekcí, pak jde skutečně jen o dílčí prvky, kupříkladu tento argument ze s. 57: „podíváme-li se... na verše Wolкера, Dyka, Machara, Nezvala a dalších, jasně se ukazuje, že Klášterského díkce ve své době zdaleka nebyla normě podřízenou nutností“ – to je jistě pravda, ale chybou je, domnívám se, srovnávat jazyk rozdílných generací, neboť byť současníci, jejich básnický jazyk se formoval v jiné době a jiném kulturním ovzduší; Klášterský je vrstevník Machara a desetiletí ho dělí od Dyka, jenže ti patří k okruhu šaldovské moderny, kdežto Klášterský esteticky vychází z parnasistů, a Nezval s Wolkerem, o více než třicet let mladší, už stojí generačně výrazně jinde.

Z hlediska obsahu i metody považuji tedy práci za nesmírně zdařilou a přínosnou. Na druhou stranu jí však musím vytknout velkou, ba nápadnou nepečlivost při finální revizi textu. V práci se vyskytuje více než stovka (!) případů, kdy je třeba provést opravu, ať už překlepů, špatných gramatických tvarů, přehozených nebo vypuštěných slov, anebo kostrbaté, málo srozumitelné formulace. Tato nedbalost jinak vynikající práci silně poškozuje a zbytečně ji hyzdí, zejména tam, kde její vinou nejednou dochází i k nepřesné citaci ukázek. Zvláště

v těchto případech je to na pováženou, neboť případný čtenář jistě nebude mít vždy po ruce příslušné vydání, z něhož se cituje, aby si chybu opravil. Domnívám se, že pečlivé a svědomité přehlédnutí textu je součástí přípravy práce k obhajobě, a proto takové opominutí nemohu pokládat za nic podružného.

Diplomovou práci A. Ambrožové doporučuji k obhajobě, ale zároveň bych velmi uvítal, kdyby byla předložena a do systému nahrána (pokud je to možné) verze jazykově bezchybná, neboť jsem přesvědčen, že práce má šanci stát se důležitým pramenem poznání stavu českého překladatelství a že má i určitý publikační potenciál. Chyby jsem se snažil vyznačit ve své kopii.

Navrhované hodnocení: **výborně**.

PhDr. Zdeněk Beran, Ph.D.
ÚALK FFUK